

ANIMADVERSIONES SYSTEMATICAE
EX HERBARIO KRYLOVIANO
UNIVERSITATIS TOMSKENSIS NOMINE KUIBYSHEVI
EDITIO SECTIONIS TOMSKENSIS SOCIETATIS NATURAE EXPLORATORUM

СИСТЕМАТИЧЕСКИЕ ЗАМЕТКИ

ПО МАТЕРИАЛАМ

ГЕРБАРИЯ ИМ. П. Н. КРЫЛОВА ПРИ БИОЛОГИЧЕСКОМ ИНСТИТУТЕ
ТОМСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА ИМ. В. В. КУЙБЫШЕВА.
ИЗДАНИЕ БОТАНИЧЕСКОЙ СЕКЦИИ ТОМСКОГО ОБЩЕСТВА ЕСТЕСТВОИСПЫТАТЕЛЕЙ
ПОД РЕДАКЦИЕЙ проф. Б. К. ШИШКИНА

1937 г.

№ 1

Год издания 11.

Tilletiaceae novae vel rariae Unionis Sovieticae auctore N. N. Lavrov

Introductio.

In labore meo enumero species et varietates fungorum novorum et rarissimorum familiae Tilletiacearum, quae in herbariis Academiae Scientiarum et Instituti Plantarum Protectionis in urbe Leningrad conservantur. Mycetes nonnullos ipse in Sibiria legi. Inter formas, quae porro latine descripta sunt, undecim species novas auctor demonstrat: *Entyloma Korshinskyi*, *Tuburcinia agrostidis*, *T. atropidis*, *T. bromi*, *T. calamagrostidis*, *T. dactylidina*, *T. polygonati*, *T. Komarovii*, *T. pacifica*, *T. Tranzscheliana*, *Doassansia alpina*. Praeter praecedentes species novas propono:

a) variationes novas specierum duas: *Tilletia controversa* Kühn. var. *prostrata* et *Entyloma Camusianum* Har. var. *pratense*;

b) combinationes novas nominum fungorum duas: *Tuburcinia ixiolirii* (Zaprom.) et *Doassansiopsis hydrophila* (Dietrich);

c) nomen novum unum—*Tilletia elymicola*.

Unio Sovietica nostra magna et abundans est. Natura ea variabilis est, sed parum cognita et formas multas novas mycetum scientiae donare potest.

Fungorum enumeratio.

Tilletia controversa Kuehn. var. ***prostrata*** Lavrov var. nov. Soris foetidis in ovariis positis, tubercula ut *Till. controversa* efformantibus; sporis globosis vel subglobosis 21—25×21—23 micr., plerumque 23 micr. diam., episporio laete olivaceo-brunneo, lineolis circa 2 micr. altis, areolis retis 3—6 micr. latis instructis.

Hab. in ovariis *Agropyri triticei* Gaertn. Asia Media occid. borealis, distr. Gurjevsk, prope opp. Kyzyl-Kuga, legit Sumnevicz. Obs.: varietas a typo dimensione sporarum et matrice dignoscenda.

Tilletia elymicola Lavrov. nom. nov. (*Syn. Tilletia controversa* Kühn var. *elymi* Zaprom. in Zaprometov N. G. „Materials for the mycoflora of Middle Asia“. Part I. Tashkent, 1926 p. 17). Soris nigris, in ovariis positis, tubercula durissima efformantibus; sporis globosis vel subglobosis, reticulatis, laete ochraceobrunneis, subhyalinis 18—24×18—23 micr., plerumque 22 micr. diam., lineolis circa 2,5 micr. altis, areolis retis 3—4 micr. latis instructis.

Hab. in ovariis *Elymi multicaulis* Kar. et Kir. (*F. aralensis* Rgl.) Asia Media Kara-Czoku et Suidun (leg. Regel), nec non in ovariis *Elymi pseudoagropyri* Trin. Kasahstania (leg. Baigulov).

Entyloma Korshinskyi Lavrov sp. nova. Soris maculas utrinque conspicuas, dispersas, non numerosas, rotundatas vel irregulares, levissime superne tumaetactas vel explanatas, non marginatas, disciformes vel quadrangulares, cinereo vel plumbeo fuscas 0,3—0,5 mm. latas efformantibus; sporis crebrioribus in parenchymatica parte foliorum evolutis in massa nigris, sub lente solitariis vel rarissime 2—3 aggregatis, fusco-castaneis vel olivaceo-fulvis, subsphaeroideis, 8—9 micr. diam., ellipsoidalibus vel ovalibus, rarissime angulatis, 10—13×9—11 micr., episporio 1—2 micr. crasso praeditis.

Hab. in foliis vivis *Hordei distichi* L. var. *nutantis* Schuebl. Asia Media prope pagum Alexeevskoje. (Leg. clarissimus botanicus emortuus S. Korshinsky).

Entyloma Camusianum P. Har. v. *pratense* Lavr. v. n. Var. *pratense* Lavr. a typo differt: sporis 11—15×7—11 micr. metientibus, episporio ferrugineo, maculis sparsis dispersis 0,3—0,5 mm.

Hab. in foliis vivis *Phlei pratensis* L. Sibiria occidentalis, prope urbem Tomsk et ad ripam fluvii Enissej (60° 50').

Tubercinia agrostidis Lavrov sp. nova. Soris linearibus, foliicolis, plerumque totam plantam occupantibus, nigris, pulverulentis; glomerulis sphaeroideis vel ovalibus 17—33×15—29 micr., plerumque 22×20 micr., e sporis centralibus 1—3, saepe 1, et cellulis periphericis 4—10, saepe 7 compositis; sporis centralibus ferrugineo-olivaceis, ellipsoideis vel rarius sphaeroideis, 13—22×12—16 micr., saepius 17×15 micr.; cellulis periphericis stratum simplicem completum, rarius subduplicem efficientibus, hyalinis vel ochraceis, subsphaeroideis vel semilunaribus, 8—14×3—7 micr., plerumque 10×5 micr. metientibus.

Hab. in foliis vivis *Agrostidis* sp. Asia Media, Fergana, prope opp. Namangan (leg. Pospelov).

Tubercinia atropidis Lavrov sp. nova. Soris foliicolis, linearibus, nigris, pulverulentis; glomerulis e sporis centralibus 1—4, saepe 2, et cellulis periphericis 2—7, saepius 4, compositis, subovalibus sphaeroideisve, 21—31×17—24, saepe 25×22 micr. metientibus; sporis centralibus fertilibus 10—19×9—17, potius 10×9 micr., ferrugineo-olivaceis; cellulis periphericis sterilibus subhyalinis vel laete ochraceis, ovalibus vel semilunaribus 7—12×3—6 micr., typice 10×4 micr., metientibus.

Hab. in foliis vivis *Atropidis Hauptianae* (Trin.) Krecz., Jakutia, prope pag. Lebedinskaja (leg. K. Benois).

Tubercinia bromi Lavrov sp. nova. Soris linearibus nigris folii-et cauliculis, plerumque totam plantam florentem normalemque occupantibus, obscure nigris; glomerulis subsphaeroideis vel ovalibus 16—27×14—25 micr., saepe 20×17 micr., e sporis centralibus 1—3 (typice 1) et cellulis periphericis 4—15 (typice 7) formatis; sporis fertilibus ferrugineo-olivaceis, ellipsoideis vel ovalibus, 12—20×10—17 micr. (typice 16×14 micr.), cellulis periphericis pallide ochraceo-ferruginosis, ovalibus vel semilunaribus 6—14×2—5 (typice 10×3) micr., stratum subplenum efficientibus.

Hab. in foliis et caulibus vivis *Bromi inermis* Leyss. Sibiria occidentalis, prope urb. Tomsk (leg. Lavrov).

Tubercinia calamagrostidis Lavr. sp. nov. Soris nigris, linearibus, pulverulentis, foliicolis, totam plantam sterilem occupantibus; glomerulis subsphaericis 19—32×17—27 micr. (saepe 22×20), e sporis centralibus olivaceo-ferruginosis 1—3 (saepe 1) et cellulis periphericis laete fuligineo-ochraceis 4—10 (saepe 6) formatis; sporis fertilibus 10—19×9—17 micr. (typice 15×13) ellipsoideis, vel ovalibus, cellulis periphericis ovalibus vel hemisphaericis 5—16×2—6 micr. (typice 10×4), stratum plenum efficientibus.

Hab. in foliis vivis *Calamagrostidis epigeii* Roth, Ukraina, pr. urbem Belaja Cerkov (leg. Schimanskij), nec non in *Calam. neglecta* P. B. in Livonia (leg. Bucholtz) et *Calam.* sp. in Sibiria pacifica pr. urbem Voroschilov (leg. Abramov).

Tuburcinia dactylidina Lavr. sp. nova. Soris foliicolis, linearibus, nigris, pulverulentis; glomerulis e sporis centralibus 1—4, saepe 2, et cellulis periphericis 5—11, saepe 8, compositis, subovalibus vel sphaeroideis $21-38 \times 17-31$ micr., saepe 27×24 micr. metientibus; sporis centralibus atrobrunneis, levibus, ellipsoideis vel ovalibus, $9-21 \times 8-16$ micr., saepe 14×12 micr.; cellulis periphericis hyalinis vel pallide brunneis, levibus, sporas strato continuo tegentibus, $7-14 \times 3-5$ micr., typice 10×4 micr. metientibus.

Hab. in foliis vivis *Dactylidis glomeratae* L. Altaj australis, prope Katon-Karagaj (leg. Lavrov).

Tuburcinia polygonati Lavr. sp. nov. Soris in fasciculis vaso-fibrillosis foliorum caulisque plantae infectae nascentibus, compactis, diu epidermide tectis, dein erumpentibus, pulverulentis, atris; glomerulis e sporis centralibus 1—4, saepe 1, et cellulis periphericis 3—8, saepe 6, compositis, sphaeroideis vel subovalibus $13-28 \times 10-24$ micr., saepe 20×17 micr. metientibus; sporis centralibus sphaeroideis vel ovalibus, levibus, atrobrunneis, $10-20 \times 8-17$ micr., saepe 13×11 micr. metientibus; cellulis periphericis laete brunneole coloratis, levibus, sporas strato continuo non tegentibus, ovalibus, $5-12 \times 1-4$, saepe 7×3 micr. metientibus.

Hab. in foliis et caulibus vivis *Polygonati officinalis* All. Sibiria, Transbaicalia, prope opp. Ustj-Kiran (leg. Michno).

Tuburcinia ixiolirii (Zapr.) Lavr. comb. nova (*Syn. Urocystis ixiolirii* Zaprom. in Zaprometov N. G. „Materials for the mycoflora of Middle Asia“. Part 2, Tashkent (1928) p. 23.).

Hab. in foliis vivis *Ixiolirii tatarici* Roem. et Schult, Transcaucasia, Armenia, pr. pag. Arzni, 16—V—1936, leg. Tranzschel.

Tuburcinia Komarovii Lavrov sp. nova. Soris folii-et petiolicolis, tumescentibus, deformationem plantae infectae efficientibus, primo epidermide tectis, dein erumpentibus, pustuliformibus, atris, usque 2—3 cm. longis, usque 1 mm. crassis; glomerulis e sporis centralibus 1—10 (saepe 3) et cellulis periphericis 4—12 (saepe 7) compositis, subovalibus vel sphaeroideis $15-44 \times 12-38$ micr., saepe 28×25 micr. metientibus; sporis centralibus atrobrunneis, levibus, membrana crassa tunicatis, $11-15 \times 9-13$ micr. (saepe 13×11) metientibus, subsphaeroideis vel subovalibus; cellulis periphericis levibus, laete brunneole coloratis, tunica tenui vestitis, $8-12 \times 3-6$ micr., saepe 10×4 micr. metientibus, sporas strato continuo tegentibus.

Hab. in foliis petiolisque vivis *Isopyri anemonoidis* Kar. et Kir. Asia Media, Zeravschan, in fl. Chschirt. (Legit cl. botanic. V. Komarov).

Tuburcinia pacifica Lavr. sp. nov. Soris in petiolis nervisque foliorum radicalium nascentibus, usque 5 cm. longis, 1 mm. crassis, epidermide ochraceo-roseola tunicatis, dein erumpentibus, pustuliformibus, pulverulentis, atris; glomerulis e sporis centralibus 1—7 (saepe 2) et cellulis periphericis 1—8 (saepe 4) compositis, sphaeroideis vel oblongis $21-39 \times 15-32$ micr. (saepe 24×22 micr.); sporis centralibus brunneis, rotundatis, membrana crassa levi tunicatis, $10-20 \times 10-14$ micr. (saepe 15×12 micr.) metientibus; cellulis periphericis irregularibus vel subhemisphaericis, sporas strato subcontinuo tegentibus, laete brunneole coloratis, levibus, tenui tunicatis, $6-13 \times 2-6$ micr. (saepe 9×4) metientibus.

Hab. in foliis petiolisque vivis *Filipendulae palmatae* Max. var. *tomentosae* Ldb. in Oriente Extremo, pr. urb. Voroschilov, provinciae Ussuriensis; legit Tranzschel.

Tuburcinia Tranzscheliana Lavr. sp. nova. Soris in capsulis positis, atris, pulverulentis; glomerulis e sporis centralibus 1—6 (saepe 2) et cellulis periphericis numerosioribus compositis, subsphaeroideis vel oblongo-ellipsoidibus, $21-55 \times 17-34$ micr. (saepe 29×24 micr.) metientibus; sporis cent-

ralibus granulosis, episporio brunneo levi instructis, tunica usque 2 micr. crassa, ovalibus, 12,5—20×9—15,5 micr. (saepe 15,5×13 micr.) metientibus; cellulis periphericis hemisphaeroideis vel semilunaribus, episporio tenui, brunneolo instructis, levibus, 5,5—11,5×4—9 micr. (saepe 8,5×7) metientibus, sporas strato continuo tegentibus.

Hab. in capsulis *Primulae patentis* Turcz. vivae, in Oriente Extremo, pr. urbem Voroschilov, provinciae Ussuriensis, leg. clarissimus mycologus W. Tranzschel.

Doassansiopsis hydrophila (Dietr.) Lavr. comb. nov. (*Syn.*: **Sphaeria hydrophila** Dietrich (1859) in Archivf. Naturk. Liv-,Ehst-und Kurl., 2. Serie, I, p. 512 et Exsicc. Dietrich „Crypt. flor. Baltic.“ Centur. IX no 65.

Protomyces Martianooffianus Thüm. (1878) in Bull. de la Soc. Im. d. Natur. d. Moscou, vol. 53, № 1, p. 207.

Doassansia Martianooffiana Schröt. in Die Pilzfl. Schles. I, p. 287 (1887.).

Doassansiopsis Martianooffiana Dietel in Engl. und Prantl, Natürl. Pflanzenfam. I, 1** p. 21 (1897).

Hab. in foliis *Fotamogetonis natantis* L. vivis, Sibiria occidentalis, prope urbem Tomsk (leg. Lavrov.).

Doassansia alpina Lavr. sp. nov. Soris amphigenis, saepe hypophyllis, 96—260×100—190 micr. metientibus, atrobrunneis, numerosis, subrotundatis vel ovalibus, in maculis elongatis vel orbicularibus, usque 10 mm. latis, flavescentibus, amphigenis nascentibus; glomerulis e sporis centralibus numerosis et cellulis periphericis unistratosis compositis; sporis subglobosis vel leviter angulatis, plerumque 10—14×9—12 micr. metientibus, episporio crassiusculo, levi, flavescenti donatis; cellulis periphericis, sterilibus, rotundato-prismaticis, 21—38×7—18 micr. metientibus, levibus, subhyalinis, episporio tenui donatis.

Hab. in foliis vivis *Sagittariae natantis* Pall. Sibiria: Altaj, Jakutia, pr. Tobolsk.

Томск, Уполкрайлит № 115.
Сдано в набор 4/II-1937 г.
Подписано к печати 3/IV-1937 г.
Статформат 176×250/16.

Типогр. знаков в печ. л.: 62176.
Объем 1/4 печ. л.
Заказ № 533-37 г.
Тираж 300 экз.

Томск, типография издательства „Красное Знамя“—Советская, № 3.